

DEN NORSKE KIRKE

Sør-Varanger menighet

Årsrapport 2012

Foto: Yngve Grønvik

Vedtatt av Sør-Varanger menighetsråd

26. februar 2013

Innholdsfortegnelse

Innledning	5
Hvem er vi?	5
Hva gjør vi?	5
1. Menighetsrådet	6
Spesielle saker som har vært til behandling i løpet av 2012:	6
Menighetsrådet har i 2012 hatt følgende underutvalg med delegert ansvar:	7
Forhandlingsutvalget:	7
Administrasjonsutvalget:	7
Arbeidsutvalget:	7
Samisk gudstjenesteutvalg:	7
Utvidet gudstjenesteutvalg:	7
Barne- og ungdomsutvalget:	8
Trosopplæringsutvalget:	8
Frivillige	8
2. Menigheten som arbeidsplass	9
Ansatte i Sør-Varanger menighet i 2012	9
Deltidsstillinger i distriktet	9
Ansatte som har Nord-Hålogaland bispedømme som arbeidsgiver	9
Stabsmøter	9
Personalmøter	10
Planleggingsdager	10
Medarbeidersamtaler	10
Kurs/seminar	10
3. Administrasjon	11
Økonomi	11
Administrasjon	11
4. Gudstjenestefeiring	12
Gudstjenester	12
Andre gudstjenester	12
Arbeidet med Gudstjenestereformen; ny Lokal Grunnordning for Sør-Varanger	13
5. Kirkelige handlinger	15
Dåp	15
Vielser	15
Begravelser	15
Konfirmasjon	15
6. En flerkulturell kirke	16
Samiske gudstjenester	16

Sámi girkosearvi	16
Finsk gudstjeneste i Kirkenes kirke	16
7. Opplæring og vekst i den kristne tro	17
Trosopplærings fasearbeid (0-18 år)	17
Søndagsskolen	17
Familiemesser	17
8. Diakoni	18
Seniortreff	18
Andakt ved institusjonene	18
Eldres kirkedag	18
Kirkebussen	18
9. Ung i kirken	19
Skole-/barnehagegudstjenestene	19
Juniorklubb	19
Ungdomsklubb	19
Minilederkurs (MILK)	19
10. Musikk og kunst i kirken	20
Musikk i gudstjenester	20
Musikkandakter	20
Konsserter	20
Lunsmusikk	20
Kirkekoret	21
Seniortreff	21
Babysang	21
BarneGospel	21
Samisk salmesanggruppe	21
11. Drift og forvaltning av kirkebygg	22
Kirker og kapeller	22
Vedlikehold av orgel og piano	22
Internkontroll/HMS	22
Tilgjengelighet til kirkebyggene	22
Rehabilitering av kirkebyggene	22
Svanvik kirke	23
Kirkenes kirke	23
Neiden kirke	23
Kong Oscar II kapell	23
Bugøynes kirke	23
Sandnes kapell	23
Prestestua, Grense Jakobselv	23

Kirkenes Gravkapell	24
12. Drift og forvaltning av kirkegårder	24
Generelt.....	24
Maskiner og utstyr	24
Kirkenes kirkegård.....	24
Sandnes kirkegård.....	24
Neiden kirkegård	25
Bugøynes kirkegård.....	25
Tårnet kirkegård	25
Pasvik kirkegård	25
Grense Jakobselv kirkegård	25

Innledning

Hvem er vi?

Sør-Varanger menighet er en aktiv lokalmenighet i Den norske kirke. Menigheten er identisk med Sør-Varanger kommune i utstrekning. Ca. 80 prosent av befolkningen i Sør-Varanger kommune er medlemmer i Den norske kirke, og dermed i menigheten vår. Det er vår oppgave å være kirke for alle medlemmene.

Menighetsrådet (MR) med tillegg av kommunens representant utgjør Sør-Varanger Kirkelige Fellesråd (FR), som er ansvarlig organ for forvaltning av bygninger, økonomistyring, og for tilsetting av personalet utenom prestene. Sør-Varanger kirkelige fellesrådsområde er identisk med Sør-Varanger menighet og kommune i utstrekning, slik at både kommunen og menigheten forholder seg kun til det éne rådet. Gjennom FR er kommunen ansvarlig for driften av menigheten og for forvaltningen av bygninger og anlegg, herunder gravplasser, slik Kirkeloven fastsetter.

Menighetsrådet ble valgt høsten 2011, slik at året 2012 startet med nytt MR og FR.

Menigheten vår har et særpreg i det at vi har mange små lokalsamfunn med hvert sitt preg. Bygdene Bugøynes, Bugøyfjord, Neiden, Jarfjord / Grensen og Pasvikdalen representerer hver sine kulturer, tradisjoner, språk og grupper, og det bymessige området i Kirkenes-Hesseng-Sandnes-Bjørnevatn med handel, administrasjon, helse og industri er en blanding av alt. Denne kompleksiteten både beriker og utfordrer oss og alle som bor her. Sør-Varanger menighet er så vidt vi vet den eneste menigheten utenom det samiske forvaltningsområdet som holder faste gudstjenester på samisk gjennom året.

Hva gjør vi?

Menigheten identifiserer seg med Den norske kirkes visjon "I Livet – Nær Kristus." Sammen med vår egen lokale visjon "Åpne Dører" utfordrer det oss til å bygge ned terskler slik at alle mennesker kan finne sin plass i kirkens fellesskap. Slik ønsker vi å være til stede for folk og gjennom våre holdninger, ord og handlinger å få vise til Kristus og det han står for.

Menighetsrådet har fortsatt rehabiliteringen av kapellene i tråd med investeringsplan for kirkebygg. I 2012 ble Neiden kirke overflatebehandlet utvendig. Ved Svanvik kirke er hoveddelen av rehabiliteringen gjennomført. Arbeidet med Svanvik kirke har pågått i tre år, og det er utført et betydelig arbeid i kirken. Deler av tømmeret er skiftet ut, taket og det elektriske anlegget er skiftet ut, kirken er overflatebehandlet og det er etablert universell adkomst i tilknytning til hovedinngangen. Kirken ble åpnet 16. desember 2012.

En av de største oppgavene for rådet i 2012 har vært arbeidet med gudstjenestereformen som er vedtatt av Kirkemøtet. Menighetsrådet oppnevnte et utvidet gudstjenesteutvalg som har utarbeidet forslag til lokal grunnordning. Den ble godkjent av biskopen før jul i 2012 og sendes til endelig godkjenning på nyåret i 2013.

I kirkene har det vært feiret 134 gudstjenester. 110 av disse var forordna gudstjenester. 76 av menighetens barn er døpt, 72 ungdommer ble konfirmert, 10 par ble viet og 77 personer ble stedt til hvile.

1. Menighetsrådet

Menighetsrådet ble valgt ved kirkevalg høsten 2011 var det igjen kirkevalg, og det ble valgt nytt menighetsråd som trådte i kraft 1. November 2011, og nytt fellesråd trådte i kraft 1. desember 2011.

Menighetsrådet har i 2012 bestått av følgende medlemmer:

Pål Haldorsen	Leder
Kathrine Jahre	Nestleder
Randi Sneve Skeie	Medlem
Asbjørn Bernhardsen	Medlem
Ingar Brun	Medlem
Brede N. Tellefsen	Medlem
Julie Brattli Steinvik	Varamedlem
Odd Emanuelsen	Varamedlem
Liv Astrid Kvammen Svaleng	Varamedlem
Kjersti Rakvåg	Varamedlem
Agnar Jensen	Fellesrådsrepresentant
Torild Ackermann	Fellesråds vararepresentant
Jon Aalborg	Sokneprest
Øystein Mathisen	Vara for sokneprest

I løpet av året har to av varamedlemmene, Julie Brattli Steinvik og Kjersti Rakvåg fratrådte sine verv på grunn av at de har flyttet fra kommunen. Bodil Dago stilte til valg, hun tiltrådte som varamedlem da de to andre fratrådte sine verv.

Menighetsrådet har avholdt 7 møter i løpet av 2012. Det har blitt avholdt fire menighetsmøter i henholdsvis Kirkenes, Neiden, Pasvik og Bugøynes, der menighetene hadde mulighet til å komme med innspill til menighetsrådets planlegging. I tillegg har det vært avholdt ett ekstraordinært menighetsmøte i september for å gi menigheten mulighet til å uttale seg om arbeidet med Gudstjenestereformen og Gudstjenesteutvalgets forslag til Lokal Grunnordning før det ble sendt til Menighetsrådet og deretter Biskopen for godkjenning.

Spesielle saker som har vært til behandling i løpet av 2012:

- Rehabilitering av Kirkenes kirke og Svanvik kirke
- Gudstjenestereformen
- Trosopplæringsreformen
- Menighetens tilbud til barn og unge
- HMS
- Varangernatta avviklet pga økonomi
- Revidert utleiereglement

Menighetsrådet har i 2012 hatt følgende underutvalg med delegert ansvar:

Forhandlingsutvalget:

Leder Pål Haldorsen
Nestleder Kathrine Jahre

Administrasjonsutvalget:

Leder Pål Haldorsen
Nestleder Kathrine Jahre
Kirkeverge Wenche Dervola
Merete Johnsen
Elin Magga

Arbeidsutvalget:

Leder	Pål Haldorsen
Nestleder	Kathrine Jahre
Sokneprest	Jon Aalborg
Kirkeverge	Wenche Dervola
Sekretær	Elin Magga

Samisk gudstjenesteutvalg:

Jon Aalborg
Liv Astrid Kvammen (menighetsrådet)
Tove Lill Labahå Magga
Annemarie Kjeldsø

Utvidet gudstjenesteutvalg:

Jon Aalborg (leder, sokneprest)
Øystein Mathisen (kapellan I)
Maren N. A. Lockertsen (kapellan II)
Henning Holm (kantor)
Alla Sukhomlina (organist)
Asbjørn Bernhardsen (Rådet)

Fra "distriktene":

Elin Steigberg
Eva Høiberget
Pål Danielsen
Randi F. Andreassen

Ungdomsrepresentant:

Marit Skjerping Dahl

Barne- og ungdomsutvalget:

Øystein Mathisen (leder)
Ingar Brun (menighetsrådet)
Liv Reidun Haldorsen.
Karen Elise Breivik
Marit Skjerping Dahl

Trosopplæringsutvalget:

Maren N. A. Lockerstsen (leder)
Karen Elise Breivik
Ane Marie Hjelm Solli
Per Oscar Jerijævi
Randi Sneve Skeie

Frivillige

Menighetens arbeid blir møtt med stor velvilje i lokalsamfunnet og det er mange frivillige som utfører mye viktig arbeid i menigheten vår.

I Kirkenes kirke har det alltid vært et eget korps med frivillige som tar seg av tekstlesing/kirkekaffe. En del av de "gamle" trofaste gjennom mange år har flyttet, men nye navn blir stadig lagt til lista.

Høsten 2012 har arbeidet med frivillige gudstjenestemedarbeidere ligget nede mens Gudstjenestereformen ble gjort ferdig og implementert. Dette arbeidet vil bli tatt opp igjen og reorganisert i 2013. I tillegg er seniortreffet, barnegospel ungdomsklubben/ juniorklubben og søndagsskolen basert på stor innsats fra frivillige ledere. Menigheten har egen Kirkens Nødhjelpskontakt, som bl.a. er involvert i den årlige innsamlingsaksjonen til Kirkens Nødhjelp.

Kirkeforeningen i Neiden er meget velfungerende, og i tillegg til å arrangere kirkekaffe, utfører de mye løpende vedlikehold på kirken og kirkegården. De hjelper også til med å holde kirken åpent for besøkende om sommeren. På Bugøynes arrangeres det kirkekaffe på eget initiativ etter hver gudstjeneste. Mye av vedlikeholdet på kirkegårdene i distriktene gjøres på dugnad.

2. Menigheten som arbeidsplass

Ansatte i Sør-Varanger menighet i 2012

Sør-Varanger menighet hadde i 2012 ni hele stillinger fordelt på ti ansatte, av disse er syv kvinner og tre menn. I tillegg er det seks deltidsstillinger, fordelt på tre ansatte alle er menn. To av de seks deltidsstillingene er fortsatt ikke besatt, men stillingene ivaretas på en utmerket måte av de faste vikarene Haldis Marjavara som fungerer som kirketjener på Bugøynes og Julie Bækø, som jobber i Kirkenes kirke når kirketjener Anna Lankinen drar til distriktene. Kathrine Jahre har dessuten vært vikar under gudstjenestene på Strand skolekapell. Det er registrert 8 sykemeldinger og 8 egenmeldinger i løpet av året. Menigheten har i 2012 inngått en IA avtale (Inkluderende Arbeidsliv) med NAV.

Stilling	Navn	Stillings%
Kirkeverge	Wenche Dervola	100%
Saksbehandler	Elin Magga	100%
Menighetssektretær	Turid Bjørhusdal	25%
Menighetssektretær	Merete Johnsen	75%
Kantor	Henning Holm	100%
Organist	Alla Sukhomlina	100%
Kateket	Karen Elise Breivik	100%
Kirketjener	Anna Lankinen	100%
Fagarbeider	Roy Steinar Henriksen	100%
Fagarbeider	Sten Birger Kjølås	100%

Deltidsstillinger i distriktet

Fagarbeider	Karstein Weigama	5.10%
Fagarbeider/kirketjener	Jarle Karikoski	21.39

Ansatte som har Nord-Hålogaland bispedømme som arbeidsgiver

Sokneprest	Jon Aalborg	100%
Kapellan	Øystein Mathisen	100%
Kapellan	Maren Ninni A. Lockertsen	100%

Stabsmøter

Hver onsdag holdes morgenbønn, med påfølgende stabsmøte i menighets salen. På møtet blir arbeidet for de neste 2 ukene koordinert, mens staben evaluerer forrige ukes arbeid. Stabsmøtene er en arena hvor det er mulighet til å ta opp alle ting både personalsaker og saker knyttet til virksomheten.

Personalmøter

Det har vært avholdt to personalmøter for fellesrådsansatte i 2012.

Planleggingsdager

Det har vært avholdt to planleggingsdager for staben i løpet av 2011, en i mai og en i oktober. Planleggingsdagene ble brukt til virksomhetsplanlegging, og arbeidet som ble gjort la grunnlaget for virksomhetsplanen som menighetsrådet vedtok.

Medarbeidersamtaler

Kirkevergen har avviklet medarbeidersamtaler med de fellesrådsansatte i løpet av året.

Prestene har hatt medarbeidersamtaler med prostens våren 2012.

Kurs/seminar

I januar deltok menighetsrådet på to samlinger med tema strategiplanlegging.

Menighetsrådet, sokneprest, kirkeverge og saksbehandler deltok på kurs for nye menighetsråd i Tana i regi av KA og Nord Hålogaland bispedømme.

Menighetsrådet, prestene, organistene og kirkeverge deltok på kurs om gudstjenestereformen i Vadsø i regi av Nord Hålogaland bispedømme.

Sekretær Merete Johnsen og saksbehandler Elin Magga deltok på kurs i saksbehandling i regi av KA i Tromsø i mai.

Kappelan Maren Lockertsen har hatt 3 måneders studiepermisjon for å delta på pastoralklinisk utdanning i Bergen. Hun har også deltatt på arbeidsveiledning i regi av Nord Hålogaland bispedømme.

Kirketjener Anna Lankinen deltok på fagdager for kirketjenere i november 2012.

Sokneprest Jon Aalborg har deltatt i ABV siden høsten 2012.

3. Administrasjon

Økonomi

Sør-Varanger menighet fikk en rammeoverføring fra Sør-Varanger kommune på kr 4 863 000,-

De totale driftsutgiftene i 2012 var budsjettet til kr 7 144 618,-

Sør-Varanger kommune bevilget kr 5 788 000,- i øremerkede midler til rehabilitering av kirkebygg.

Reelle driftsutgifter for 2012 var i hht. regnskap kr 6 612 793,-

Administrasjon

Hovedmålet for administrasjonen er å være et serviceorgan både internt og eksternt.

Administrasjonen har godt innarbeidede rutiner i forhold til tilrettelegging for kirkelige handlinger, planlegging og gjennomføring av menighetsrådsmøter, oppfølging av vedtak i menighetsrådet og generell saksbehandling. Administrasjonen har også i 2012 videreutviklet rutinene for utleie av kirkebygg til konserter og turismevirksomhet, det er utfordrende å utarbeide gode rutiner for utleie av kirkebygg til reiselivsnæringen. Det jobbes målrettet mot innføringen av gravferdsavgiften, og administrasjonen har i samarbeid med gravertjenesten hatt fremdrift i tråd med arbeidsplan for innføring av gravfesteavgift. Denne prosessen vil fortsette over i 2013, og det gjenstår flere ledd i prosessen. Administrasjonen tilrettelegger for og følger opp forvaltningen av kirkebyggene og kirkegårdene, og iverksetter og administrerer rehabilitering og vedlikehold.

4. Gudstjenestefeiring

Gudstjenestearbeidet er selve grunnfjellet i arbeidet til en menighet. Det er det som skaper rytmen i menighetens liv, hvor vi samles til fellesskap med Gud og med hverandre.

Vi feirer gudstjenester i hele kommunen, i alle våre seks kirkebygg, pluss noen friluftsgudstjenester. Hver søndag er det gudstjeneste i hovedkirken i Kirkenes, og en gang i måneden i de ulike kirkene i Neiden, Bugøynes, Svanvik. Om sommeren også i Kong Oskar II's kapell, og av og til i Sandnes kirke. Vi har også gudstjenester med ulikt preg og stil. Høymessen er den vanligste, men vi har også jevnlig familiemesser, ungdomsgudstjeneste, Eldres kirkedag, og andre gudstjenester, for eksempel i forbindelse med fastetiden. Fire ganger i året arrangerer menigheten også samisk gudstjeneste.

Gudstjenester

I 2012 var det til sammen 110 forordnede gudstjenester og 24 andre gudstjenester, herunder samtalegudstjenester, gudstjeneste på omsorgsboligen i Bugøynes og Eldres kirkedager i Kirkenes, askeonsdagsmesse, påskenattsmesse, midnattsmesse på nyttårsaften.

Det var i 2012 to messefall, et pga. tett program i julen, og et pga. ingen frammøtte på kveldsgudstjeneste i Neiden. Erfaringen tilsier at kveldsgudstjenester i distriktskirkene sjelden har godt besøk hvis de ikke har enten dåp eller andre ting som gjør dem spesielt etterspurt.

Antall kirkegjengere som går til nattverd er liten; om lag en femtedel av alle som deltar på gudstjenesten går til nattverd. Dette er noe vi bør legge oss på sinnet, og forsøke å undervise/snakke om nattverden på en måte slik at mennesker forstår at Guds nåde er for alle! Det er fortsatt en del som tenker på nattverden er ikke et premiebord for de flinkeste, mens det heller er en suppestasjon for de som trenger påfyll. Det er også grunn til å undersøke om nattverdformen (altergang, intinksjon, kontinuerlig) kan ha noe å si.

Andre gudstjenester

Med "andre gudstjenester" menes gudstjenester som ikke er forordnet av biskopen, dvs alle gudstjenester som ikke foregår på søndag og i høytidene. Det inkluderer blant annet samtalegudstjenester, skole- og barnehagegudstjenester, askeonsdag, Eldres kirkedag m.m. Det har vært holdt Vi har gått bort fra å telle samtalegudstjenestene som forordnede gudstjenester. Det har vært avholdt 24 andre gudstjenester i 2012.

Arbeidet med Gudstjenestereformen; ny Lokal Grunnordning for Sør-Varanger

Historikk

Sør-Varanger menighet ble i 2009 utpekt som en av flere forsøksmenigheter til utprøving av ny liturgi i Den norske kirke. Menigheten jobbet en del med dette i 2009, men i 2010 ble det hele lagt på vent, i påvente av at Kirkemøtet i april 2011 skulle vedta den nye og endelige ordningen.

Prosessen fram mot LG

I 2012 ble det menighetsrådets oppgave, ved hjelp av Gudstjenesteutvalget (GU), å utforme menighetens lokale grunnordning, som skulle sendes til godkjenning av biskopen allerede tidlig på høsten 2012 og godkjennes innen 1. søndag i advent.

Menighetsrådet vedtok å opprette et "Utvidet Gudstjenesteutvalg," hvor alle prestene og begge musikerne møtte. Rådet var representert ved sitt vanlige medlem av GU. I tillegg møtte en ungdomsrepresentant og en representant for hvert av "distriktene." Disse ekstramedlemmene fant man fram til i stab og MR. De ble så forespurt av MR-leder om de ville være med. Utvalget viste seg å bli et veldig godt arbeidsfellesskap. Det var konstruktivt og løsningsorientert, men ikke på bekostning av kritiske og spørrende samtaler. Det er sokneprestens inntrykk at alle opplevde at de lærte mye, og fikk en dypere forståelse av gudstjenestens karakter.

Det utvidede GU arbeidet intenst utover våren med å utarbeide en Lokal Grunnordning (LG), gjennom seks møter fra mars til september. Vi valgte å følge Kirkerådets mal "Modell for vedtak om lokal grunnordning" svært tett. Vi konsentrerte oss om de punktene hvor MR har full kompetanse til å vedta valg og varianter. Dermed valgte vi også å bruke minst mulig tid på de punktene hvor liturg, sokneprest eller gudstjenestekomiteé ifølge bestemmelsene har beslutningskompetanse alene, mens vi brukte noe tid på de punktene der MR kan "tilrå" eller "anbefale," men ikke bestemme.

Vi bestemte oss også tidlig for ikke å gå inn i arbeidet med den liturgiske musikken nå, slik det er gitt anledning til å ikke gjøre. Det gjorde vi både fordi det ville bli alt for omfattende, og fordi mye av de emosjonelle bindingene for oss alle sitter like mye i musikken og stemningen enn i de konkrete ordene. Vi tenkte pedagogisk: dersom vi nå kan innføre nye liturgiske tekster og bønner i tråd med Bibelen 2011 og det vedtatte materialet fra Kirkerådet, så kan vi bruke de neste par årene på å arbeide med musikken og innføre den gradvis. Det ble dog åpnet for å bruke noen ledd fra den samiske høymesseliturgiens musikk av Halvdan Nedrejord.

Det ble også utarbeidet en egen ordning for Familiemesse, tilpasset fra den ordningen menigheten har brukt lenge. I tillegg ble det utformet bestemmelser for bruk av samisk og finsk/kvensk språk.

Resultatet

Vårt vedtak om Lokal Grunnordning ble prøvd ut over sommeren, så behandlet i Menighetsmøte, GU og MR i september, og sendt til biskopen innen fristen 1.10.12. Det kom tilbake rett før første søndag i advent med rosende bemerkninger og kun små merknader fra biskopen, og blir i disse dager revidert i tråd med dette og sendt inn til endelig godkjenning etter første ordinære MR-møte i 2013. Menigheten har dermed i praksis nå (januar 2013) fått sin nye Lokale Grunnordning. Den er forsøkt holdt stram, ikke for ordrik, uten å endre ting fra ordningen i Gudstjenesteboka av 1985 der vi ikke ser grunn til det eller hvor Kirkerådets vedtak av 2011 ikke gjør det nødvendig.

Vi ser fram til å høste erfaringer med den nye ordningen og håper den skal være tjenlig for menighet og liturger, bidra til å styrke gudstjenestene våre og være til oppbyggelse for alle. Det vil også være anledning til å revidere LG om et år eller to for å "polere" den ytterligere.

Statistikk

KIRKE	FORORD GUDSTJ	ANDRE GUDSTJ	MUSIKK ANDAKT	ANTALL GUDSTJ BESØK	DÅP	KONF	NATTV- GJESTER	BEGRAV	VIELSER	Mf*
KIRKENES	67	13	4	7780*)	35		1695	9	6	1
SANDNES**)	1	2	0	213	1	0	16	55	1	0
NEIDEN	12	2	0	382	-	2	95	3	-	-
BUGØYNES	14	14	1	614	2	2	203	3	1	
SVANVIK	2	3	0	709	6	9	112	6	1	0
STRAND/ SVANVIK	15	1	0	628	6	7	196	0	0	2
KONG OSKAR***)	4	0	1	520	9	0	60	1	3	1
TÅRNET	1									
ANDRE	1 Utegudst				2					
TOTALT	110	33	8	10316	64	76	1884	90	14	2

*) Unntatt gravferder, musikkandakter og vielser, totalt 1154.

***) Mangler boka pr. 23.02.13

***) Ifølge Dagsreg. Tallene er ikke helt korrekte.

5. Kirkelige handlinger

Tabell 5 Statistikk

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Dåp	81	85	90	78	64	76
Vielser	34	21	12	13	14	10
Begravelser	92	68	71	109	90	77
Konfirmasjon	77	97	83	84	74	72

Dåp

I 2012 døpte vi 76 barn, og 15 av disse ble døpt i andre sokn.

Vielser

Det var 10 vielser i Sør-Varanger menighet i 2012, noe som er en mindre enn de siste årene, noe som kan ha sammenheng med at Svanvik kirke var stengt, flere ønsket vielse der, men valgte å vente.

Begravelser

Det ble gravlagt 74 personer i Sør-Varanger menighet i 2012, samt at 3 personer tilhørende Sør-Varanger ble gravlagt utenfor kommunen.

Konfirmasjon

Våren 2012 ble 72 ungdommer konfirmert. Alle disse har i tillegg til den ordinære konfirmasjonsundervisningen, deltatt på konfirmantleir en hel helg på Svanhovd, arrangert Ung Messe, Varangernatta (GSV) og vært med på Kirkens Nødhjelps innsamlingsaksjon.

6. En flerkulturell kirke

Samiske gudstjenester

Det er etablert 4 samiske forordnede gudstjenester som del av vår gudstjenesteordning. Disse pleier å være på Samefolkets dag (6. februar), på Palmesøndag, en Høsttakkefest tidlig på høsten, og Allehelgensdag. Samisk gudstjenesteutvalg står for planleggingen av disse gudstjenestene, sammen med forrettende prest. På palmesøndag i 2012 var det ingen andre gudstjenester i Kirkenes enn den samisk/norske gudstjenesten, og denne var å anse som menighetens hovedgudstjeneste denne dagen, noe som er med og styrker det samiske i menigheten.

Sámi girkosearvi

Sør-Varanger menighet har jevnlig salmesangkvelder onsdager i menighetsalen i Kirkenes kirke, i regi av Sámi Girkosearvi. De øver på salmer i forkant av de fire forordnede samiske gudstjenestene, og har fokus på det samiske språket, og uttale på lokal dialekt. Det er også lagt opp til sosialt samvær, trivsel og omsorg.

Finsk gudstjeneste i Kirkenes kirke

I desember 2012 ble det holdt en egen finsk gudstjeneste i Sør-Varanger menighet, Kirkenes kirke, ved prest Carita Janson. I tillegg ble det finske språket brukt på en del gudstjenester i Bugøynes ved at vi sang salmer på to språk, og på julaften ble juleevangeliet lest på norsk og finsk.

7. Opplæring og vekst i den kristne tro

Trosopplærings fasearbeid (0-18 år)

Menigheten fikk i juli 2011 tilsatt kateket, Karen Elise Breivik, noe som er en stor tilvekst i menighetens trosopplæringsarbeid. Menigheten har hatt følgende opplegg for trosopplæring i aldersgruppen 0 til 18 år i 2012:

- Dåpssamtale
- Utdeling av 4-årsbok
- 6 til 10-årsfasen dekkes av søndagsskolen og skolegudstjenestene
- 11-årsfasen – "Lys våken" arrangement med overnatting i kirka og presentasjon av Den levende boka, med ca 50 deltakere.
- 12-årsfasen dekkes av skolegudstjenestene
- 14 og 15-årsfasen dekkes av konfirmasjonsopplæring og skolegudstjenestene (for detaljer om konfirmasjonsopplæring se under "Kirkelige handlinger")
- 16-årsfasen dekkes av minilederkurs (MILK), skolegudstjeneste (se detaljer under)
- 17-18-årsfasen dekkes av minilederkurs (MILK)

Søndagsskolen

Det arrangeres søndagsskole jevnlig i forbindelse med gudstjenester i Kirkenes kirke.

I 2012 var det søndagsskolesamlinger i regi av Kirkenes søndagsskole samtidig som gudstjenesten ca en gang i måneden. I gjennomsnitt er det ca ti barn med på hver samling. Søndagsskolen drives i hovedsak av frivillige, men ligger inn under menighetens undervisningsledelse.

Familiemesser

Det ble holdt 19 familiegudstjenester eller -messer i 2012. En hver måned i Kirkenes, og to til sammen på hver av de andre stedene unntatt Kong Oscar IIs kapell. Det ble også i 2012 holdt familiegudstjeneste på GSV, såkalt menighetsplask, hvor vi fikk kirkekaffe og middag av Garnisonen, i tillegg til at alle fikk utfolde seg i gymsal og svømmehall noen timer. Dette virker som et populært tiltak blant barnefamiliene.

8. Diakoni

Det diakonale arbeidet lider under at vi ikke har egen diakonstilling i menigheten. Behovet for diakon er godt dokumentert. Ansvar for diakoni ligger i dag under prestedtjenesten.

Seniortreff

For fjerde året på rad arrangeres det Seniortreff i menighetssalen, ca. hver torsdag fra klokka 11 til 13, fra høsten 2012 har det vært treff annenhver torsdag. Det serveres kaffe og vafler, det er sang og musikk, loddsalg, quiz o.s.v. En gang i blant er det andakt, og i blant kommer det noen utenfra og snakker om et tema. Antall eldre på hvert treff er stabilt, mellom 10 og 25. I 2012 var Seniortreffet på en utflukt med buss til 96-høyden og Svanvik Grensestasjon. I forbindelse med jul og påske inviteres alle eldre på institusjonene til Eldres Kirkedag, med gudstjeneste og kaffe. Da er Seniortreffet ansvarlig for kirkekaffen. I mangel på diakon drives treffet nå av Maibritt Sundby som frivillig medarbeider sammen med et styre. De er ansvarlige for treffet og innkaller prest ved behov. Organist og kirketjener er også gode støttespillere når det gjelder å drive dette tiltaket.

Andakt ved institusjonene

Vi har i 2012 hatt andakt på Tangenlia på onsdagene kl 11, og vi har andakt på Prestøya, Wesselborgen og Eldresenteret på torsdagen mellom kl 10.30 og kl 13. Ca en tredjedel av andaktene foregår som vanlige ordinær andakt som en liten gudstjeneste med syndsbejelse, trosbejelse, salmesang og andakt. En tredjedel er musikkandakt, hvor det meste av fokuset er på salmesang og instrumentalmusikk, og den siste tredjedelen av "andaktene" kalles "Presten på besøk" hvor en av prestene vandrer på avdelingene og slår av en prat med de som måtte ønske det. På denne måten er andaktslivet på institusjonene utvidet til å bli mer variert, og er en viktig del av vårt diakonale tilbud.

I 2013 vil arbeidet bli noe omorganisert ved at alle andaktene samles på onsdager og blir annen hver uke på alle stedene, etter ønske fra flere av dem. I tillegg ble det avholdt julegudstjeneste lille julaften sykehuset i Kirkenes. En gang per måned er det andakt/gudstjeneste på omsorgssenteret i Bugøynes, organisert slik at prest og organist drar dit kl 10.30 og har andakt hver gang det er gudstjeneste i Bugøynes kirke.

Eldres kirkedag

Det har vært avholdt 2 kirkedager for eldre på institusjonene. Menigheten henter da i samarbeid med Frivillighetssentralen de eldre som ønsker det, til gudstjeneste i Kirkenes kirke. Gudstjenesten er spesielt tilrettelagt for eldre.

Kirkebussen

Menigheten eier en egen buss som disponeres av Frivillighetssentralen. Bussen blir brukt ved utflukter foretatt av seniortreffet, søndagsskolen, korene og stab/råd. I desember 2012 ble det vedtatt at bussen skal selges, dette vil iverksettes i 2013.

9. Ung i kirken

Skole-/barnehagegudstjenestene

I 2012 ble det gjennomført til sammen 12 skolegudstjenester og 5 barnehagegudstjenester i perioden 1.søndag i advent til jul.

Tilbakemeldingene på disse gudstjenestene er gode og skolene er fornøyd med tilbudet. Vi mener også at det er verdifullt for alle som deltar og at det bidrar til å styrke kunnskap og kjennskap til kristen tro hos barn og voksne.

Juniorklubb

Det arrangeres Juniorklubb annenhver fredag ettermiddag. Kapellan I, Øystein Mathisen, har vært ansvarlig leder fram til kateketen overtok det formelle ansvaret. Da kateketen ble langtids-sykemeldt har han igjen hatt ansvaret sammen med miniledere ("MILK-ere") og frivillige voksne. De samme som er ledere på juniorklubben er også ledere på ungdomsklubben som begynner når juniorklubben slutter.

Ungdomsklubb

Det arrangeres Ungdomsklubb annenhver fredagskveld. Kapellan I, Øystein Mathisen, har vært ansvarlig leder fram til kateketen overtok det formelle ansvaret. Da kateketen ble langtids-sykemeldt har han igjen hatt ansvaret sammen med miniledere ("MILK-ere") og frivillige voksne. Det er fortsatt behov for kvinnelige ledere/ungdomsledere til ungdomsklubben, da det er stadig flere jenter som kommer til klubben.

Det er fast andakt hver gang, og ansvaret for den går på rundgang mellom lederne. Noen ganger er andakten oppe i kirkerommet hvor det brukes litt mer tid til stillhet og lyttening. På en vanlig klubbkveld er det gjerne 15-20 stykker innom kirkekjelleren.

Høsten 2012 forsøkte menigheten å tenke annerledes, juniorklubben ble opprettholdt og kateketen hadde hovedansvar for denne, og kapellan II hadde hovedansvar for ungdomsklubbgjengene, noe som ga seg utslag i at Maren inviterte til filmkvelder og samlinger hjemme hos henne, juleverksted og noen ganger klubb.

Minilederkurs (MILK)

MILK er en del av en godt etablert lederutdanning for unge. Kursene kjøres i samarbeid med hele prostiet, og går over 3 helger. Kurset er rettet mot ungdom i alderen 14-15 år. 3 ungdommer fra vår menighet fullførte kurset våren 2012. Disse ungdommene får god anledning til å bruke sin lederutdanning i praksis på klubbene og på arrangementer i forbindelse med konfirmantutdanningen, og ikke minst konfirmantleirene. Dessuten er det etter hvert en god del ungdommer som har deltatt på kurs tidligere som har fortsatt å være ledere. Totalt hadde vi i desember 2012 med oss 8-9 unge ledere, både nye og mer erfarne, som alle gjør en kjempeinnsats.

10. Musikk og kunst i kirken

Musikk i gudstjenester

Sør-Varanger menighets strategiplan sier at ” Vi vil en kirke der Gudstjenesten er det sentrale og naturlige fellesskap for ALLE i menigheten”.

Mye av menighetens musikalske aktivitet er naturlig knyttet til gudstjenester. Mange aktører i menigheten, Kirkekoret, barnegospel og frivillige øver fram mot, og deltar på flere gudstjenester i løpet av et år, og ved ulike anledninger deltar andre aktører, for eksempel Fossekallen, musikalsk i gudstjenester, både som frivillige og som innleide musikere. Tusen takk til alle disse!

Musikkandakter

Menighetens kirkemusikere deltar på de fleste andaktene på institusjonene, Wesselborgen, Eldresenteret, Tangenlia, Prestøyhjemmet, Bugøynes omsorgssenter. Enkelte av andaktene er lagt opp som musikk andakter. Alle andaktene gjennomføres i et tett samarbeid mellom prest og organist.

Konserter

Det har vært avholdt følgende musikkarrangementer i menighetens regi i 2012.

Kirkekoret hadde konsert i Kirkenes kirke som avslutning på Barents Spektakel. Katharina Bartsch dirigerte, og kantor Henning Holm spilte orgel.

I juni hadde kirkekoret igjen konsert i Kirkenes kirke som avslutning på vårsemesteret. Organist Alla Sukhomlina spilte orgel og kantor Henning Holm dirigerte.

Menighetens kirkemusikere stod som arrangør av ”Vi synger julen inn” i Kirkenes kirke desember 2012. Denne gangen deltok: Sandnes Ungdomskor, Crescendo, Fossekallen, Kirkenes Damekor, Barnegospel og Maren Lockertsen.

I juni spilte kantor Henning Holm en orgelkonsert i Bugøynes kirke.

Lunsmusikk

I 2012 har det vært 20 lunsjkonserter (kalt ”lunsmusikk”) onsdag kl. 11.00 i tidsrommet april - september. Konsertene varer om lag 20 minutter og har hovedsakelig vært ved menighetens kirkemusikere. Oppmøtet har variert mellom 6 og 70, snitt på om lag 25. Det har kommet mye positiv respons fra publikum – spesielt fra turister. Sistnevnte gruppe uttrykker ofte en positiv overraskelse over at et slikt tilbud finnes så høyt mod nord.

Kirkekoret

Kirkekoret begynte veldig bra – men etter sommerferien var det vanskelig å dra i gang igjen. Utfallet ble derfor at kirkekoret tok pause fra september og året ut. Kirkekoret har deltatt og vært arrangør på konserter og arrangementer, som beskrevet overfor. I tillegg fungerte koret – på skift – som forsangere på konfirmasjonsgudstjenestene.

Seniortreff

Salmesang er et vesentlig innslag på det ukentlige seniortreffet som menigheten har torsdager i menighetsalen. Menighetens organister deltar på dette så langt det lar seg gjøre.

Babysang

I samarbeid med Frelsesarmeen har menigheten fra høsten 2011 hatt samlinger med mødre/fedre med barn som deltakere. På frelsesarmeen har vi formidlet sangglede, trygghet og tro. Menigheten har stilt med kateket som leder for samlingene og Frelsesarmeen har ved Solfrid Kristiansen stilt med frivillige medhjelpere. Det er ønskelig med flere frivillige fra menighetens side. Målsettingen har vært å stimulere de voksne til å synge sammen med barna sine, formidle et positivt Gudsbilde og tilby dem et kristent nettverk.

BarneGospel

Siden november 2011 har rundt 12 barn ukentlig møtt opp til sang og lek i Kirkenes kirke. For Sør-Varanger menighet har kateket Karen Elise Breivik vært ansvarlig for drift av barnegospel, i samarbeid med frivillige ansvarlige ledere Liv-Reidun Haldorsen, Ingrid Thomassen og Olav Thomassen. Koret ønsker å gi barn i Kirkenes og omegn et musikalsk tilbud der sangglede og fellesskap står i sentrum, og gjennom dette formidle tro og tilhørighet. Det musikalske uttrykket har vært pop noe som både fenger og engasjerer. I juni var koret på et treff i Vadsø sammen med koret fra Vadsø menighet, korhelgen ble avsluttet med konsert i Vadsø kirke og hurtigrutetur til Kirkenes med konsert også i Kirkenes kirke.

Samisk salmesanggruppe

Samisk salmesanggruppe møtes periodevis hver onsdag i menighetssalen, Kirkenes kirke. De øver da til de samiske gudstjenestene og jobber med salmene både musikalsk og med det samiske språket. Denne gruppen fungerer som forsangere under de samiske gudstjenestene og ulike arrangementer, i tillegg har de hatt salmesang på institusjoner. Dette har vært drevet av frivillige, men det er et mål at menigheten skal ha mer ansvar for å drive det samiske kirkelivet. Det forventes at en av menighetens kirkemusikere deltar på disse øvinger.

11. Drift og forvaltning av kirkebygg

Kirker og kapeller

Sør-Varanger menighet hadde i 2012 to åpne kirker om sommeren for turister og lokalbefolkningen. Kirkenes kirke ble holdt åpen daglig fra 09-15. I Neiden kirke sørget Kirkeforeningen for å ha kirken åpent fra kl 16 – 19 i juli måned. Både hovedkirken og Neiden kirke er veldig godt besøkt. Menigheten prioriterer dette og mener det er viktig at kirken og kapellene er åpne i sommermånedene for de som vil avlegge et besøk der, så fremt det er ressurser til dette.

Vedlikehold av orgel og piano

Menigheten har fortsatt avtale med Ryde & Berg orgelbyggeri om vedlikehold av alle orgler i Sør-Varanger menighet. Det fant sted i 2012 – og et særdeles tilfredsstillende resultat. Begge pianoene i ble stemt i desember 2012 – stemmingen ble foretatt av Anne-Lotte Nygård, Mehamn.

Internkontroll/HMS

Det har vært økt fokus på internkontroll og HMS også i 2012. Kirkevergen har iverksatt tiltak hvor målet er å etablere rutiner skal gjøre at ansvaret for HMS i menigheten ivaretas. Menighetsrådet har opprettet en arbeidsgruppe som skal jobbe med HMS og gruppen skal jobbe frem en HMS plan for menigheten. Arbeidsgruppen består av to representanter fra menighetsrådet, samt kirkeverge og saksbehandler fra administrasjonen.

Tilgjengelighet til kirkebyggene

Menighetsrådet har som et av sine hovedmål å gjøre kirkebyggene tilgjengelig for flest mulig. I 2011 ble det hentet inn tilbud på plantegninger av universell adkomst, og menighetsrådet valgte å benytte tilbud fra arkitektfirmaet Re-Arkitektur. Arkitekter fra firmaet var høsten 2011 på befaring i tre kirkebygg, Neiden, Kirkenes og Svanvik kirke, og i 2012 ble det etablert universell adkomst på Svanvik kirke. Det som gjenstår for å ta i bruk den universelle adkomsten er å heve terrenget rundt, dette er planlagt utført i 2013.

Rehabilitering av kirkebyggene

Sør-Varanger menighetsråd arbeider målrettet med rehabiliteringsarbeid på kirkebyggene, og har på grunnlag av tilstandsrapporten fra 2007 utarbeidet følgende prioriteringsliste for rehabilitering av byggene.

1. Svanvik kirke
2. Kirkenes kirke
3. Neiden kirke
4. Kong Oscar II kapell
5. Bugøynes kirke
6. Prestestua, Grense Jakobselv
7. Kirkenes Gravkapell

Svanvik kirke

I 2012 ble Svanvik kirke ferdigstilt, etter tre år med rehabilitering. Arbeidet som er gjort er omfattende og prosessen har vært lang. Etter anbudsrunder har ulike bedrifter bidratt taket er skiftet ut, det elektriske anlegget er skiftet ut, og bygget er overflatebehandlet utvendig og noe innvendig. Prosjektet har vært ledet av Norsk Bygningsvern AS, ved Tor Haugen og Hans Marumrud, fra Barest AS deltok Pål Ballo også som leder. Deltakerne på rehabiliteringskurset er Barest AS, og fra Bygg og Malermesteren AS. Den 16. desember var det høytidlig markering av at kirken kunne tas i bruk igjen etter rehabiliteringen. Dette ble markert med en gudstjeneste der biskop og prost deltok. På kirkekaffen, som var på kursinternatet ved Pasvik folkehøgskole, ble det delt ut kursbevis til kursdeltakerne og arbeidet som har blitt utført i kirken ble presentert for menigheten. I 2013 planlegger menigheten å heve terrenget, slik at den universelle adkomsten kan tas i bruk.

Kirkenes kirke

I 2012 ble det utført en god del løpende vedlikehold av kirken. Ved flere tilfeller av kraftig regn og sidevind ble det oppdaget at det kommer vann inn gjennom taket i kirkerommet, samt i en del av menighetssalen, det ble utført midlertidige reparasjoner. Luftfukteren i kirkerommet er defekt og er satt ut av drift i 2012. Det er kjøpt inn nye mygg-mikrofoner til kirken. Det er ryddet skog og busker utenfor kirkebygget.

Neiden kirke

I 2012 ble det gjennomført utvendig overflatebehandling av hele Neiden kirke. Dette ble utført av Fiskebeck .

Kong Oscar II kapell

Det har ikke vært utført planmessig vedlikehold på Kong Oscar kapell i 2012.

Bugøynes kirke

Det har ikke vært utført planmessig vedlikehold på Bugøynes kirke i 2012.

Sandnes kapell

Det er kjøpt inn nye mygg-mikrofoner til Sandnes kapell. Det har for øvrig ikke vært utført planmessig vedlikehold på Sandnes kapell i 2012.

Prestestua, Grense Jakobselv

Prestestua har stor slitasje, innvendig og utvendig. Det er et vernet bygg fra 1869. Bygget er ikke i bruk.

Kirkenes Gravkapell

Gravkapellet brukes som lager. Fagarbeiderne benytter, i mangel av noe bedre, gravkapellet til verksted for å utføre nødvendige reparasjoner av gjerder og lignende. Gravkapellet er i så dårlig forfatning at det trolig aldri kan komme i bruk igjen uten omfattende renovering/nybygg.

12. Drift og forvaltning av kirkegårder

Generelt

Menighetsrådet utarbeidet i 2010 en tilstandsrapport for kirkegårdene. Rapporten dokumenterer at det på grunn av mange års etterslep når det gjelder vedlikehold trengs større utbedringer av gjerder og porter, vannposter og elektrisk anlegg på de aller fleste kirkegårdene, og noen av kirkegårdene lider under prekær plassmangel, og trenger utvidelser. Det vil også være nødvendig med utbedring av elektrisk anlegg på flere av kirkegårdene.

Maskiner og utstyr

Menigheten har egen gravemaskin til åpning og lukking av graver, menigheten kjøpte ny minigraver i 2011. I tillegg til gravemaskinen har menigheten en lastebil, som i hovedsak brukes til å frakte minigraveren. Lastebilen er preget av slitasje, og det er usikkert hvor lenge den kan være i drift. De øvrige maskinene som for eksempel gressklippere er så preget av slitasje at noe av utstyret snart kan kasseres.

Kirkenes kirkegård

Det er mye opparbeidet jord på denne kirkegården og det krever mye vedlikehold på sommerhalvåret. Sommedlikeholdet, inkl tynning av busker, ble utført av teknisk avdeling ved Sør-Varanger kommune. På kirkegården har det også blitt utført betydelig dugnadsarbeid av Kirkenes pensjonistforening. Det har ved flere anledninger de siste årene vært påkjørsler av gjerdet rundt kirkegården, og dette skjedde også 2012. Skadene er ikke reparert. Våren 2012 ble det rettet/løftet opp gravsteiner langs gangveien som går fra Langørveien og til skolen.

Sandnes kirkegård

Sandnes er en naturkirkegård som ikke krever fullt så mye vedlikehold. Vedlikeholdet omfatter bortkjøring av overskuddsmasse, fjerning av småskog, kratt og ugress i tillegg til etterfylling av graver. Vedlikeholdet utføres av fagarbeiderne som har sin base ved Sandnes kapell. Det er montert lyspunkter på det nye feltet. Ellers er det en prosess med å få på plass kart over det nye feltet, dette følges opp. Kirkegården må utvides ytterligere, og behovet er meldt til kommunen, som skal legge til rette for utvidelse. Vedlikeholdet der utføres av fagarbeiderne.

Neiden kirkegård

Den gamle delen av gjerdet rundt Neiden kirkegård er i svært dårlig forfatning og må byttes ut. Det er satt ut nye punktmarker for nytt gravfelt.

Vedlikeholdet på kirkegården utføres av kirketjener/fagarbeideren i Neiden, samt i samarbeid med fagarbeiderne fra Sandnes har utført noe arbeid der.

Kirkeforeningen i Neiden inviterer bygdefolket til dugnad på våren, i tillegg har privatpersoner utført betydelig vedlikehold på eget initiativ.

Bugøynes kirkegård

Vedlikeholdet der utføres av fagarbeideren. Det er snart slutt på gravplasser ved denne kirkegården. Det er i dialog med Sør-Varanger kommune satt i gang planlegging av nytt gravfelt, og kommunen skal ha satt i gang prosessen med å legge til rette arealer til dette.

Tårnet kirkegård

Sommervedlikeholdet ble utført av en skoleelev fra bygda. Det er utført en del vedlikehold på gjerdet sommeren 2012. For øvrig er det etterfylt masse på en del graver og kjørt bort overskuddsmasse. Fagarbeidene har montert opp minnesteinen og de utfører også vedlikeholdet der.

Pasvik kirkegård

Vedlikeholdet utføres av fagarbeiderne.. Det har også vært gjort stor dugnadsinnsats av lokalbefolkningen, hvor det ble ryddet skog og kirkegården ble stelt. Fagarbeiderne har etterfylt masse på en del graver og kjørt bort overskuddsmasse, og har montert opp minnesteinen.

Grense Jakobselv kirkegård

Kirkegården i Grense Jakobselv ligger litt skjermet med mye småkratt rundt. Gjerdet er i dårlig forfatning. Det ble gjort et betydelig dugnadsarbeid ved kirkegården ved hjelp av pensjonistene fra Kirkenes pensjonistforening. De tynnet ut på kirkegården og tok bort gjerdet som var råttent samt malte WC/bod bygget. Fagarbeidene monterte minnesteinen og kjørte bort gjerdet. Det er blitt foretatt reparasjoner av skoddene i klokketårnet ved flere anledninger i løpet av sommer/høst.